

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ВИБУТТЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У ЗВ'ЯЗКУ З НЕПРИДАТНІСТЮ ДО ВИКОРИСТАННЯ

РОМАНЧЕНКО В. М.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – ст. викладач
Бабан Т. О.**

Відповідно до п. 33 та 35 П(С)БО 7 «Основні засоби» об'єкт основних засобів вилучається з активів (списується з балансу) у разі його вибуття внаслідок безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом. У разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів його первісна (переоцінена) вартість та знос зменшуються відповідно на суму первісної (переоціненої) вартості та зносу ліквідованої частини об'єкта [1].

Для визначення порядку дій при прийнятті рішення про ліквідацію основних засобів доцільно користуватися Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку основних засобів [2].

Для визначення непридатності основних засобів до використання, можливості їх використання іншими підприємствами, організаціями та установами, неефективності або недоцільності їх поліпшення (ремонт, модернізації тощо) та оформлення відповідних первинних документів керівником підприємства створюється постійно діюча комісія, яка:

- здійснює безпосередній огляд об'єкта, який підлягає списанню;
- встановлює причини невідповідності критеріям активу;
- визначає осіб, з вини яких відбулося передчасне вибуття основних засобів із експлуатації, вносить пропозиції щодо їх відповідальності;
- визначає можливість продажу (передачі) об'єкта іншим підприємствам, організаціям та установам або використання окремих вузлів, деталей, матеріалів, які можуть бути одержані при демонтажі, розбиранні (ліквідації) основних засобів, встановлює їх кількість і вартість;
- складає і підписує акти на списання основних засобів.

Що стосується актів на списання, то для оформлення вибуття основних засобів (крім автотранспортних засобів) при повному або частковому їх списанні застосовується форма №03–3 «Акт на списання основних засобів» (відповідно до наказу Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» від 29 грудня 1995 р. № 352) [3].

Акт складається у двох примірниках комісією, призначеною керівником підприємства, організації та затверджується керівником підприємства (організації) або особою, на те уповноваженою. Перший примірник Акта передають до бухгалтерії, другий залишається у особи, відповідальної за зберігання основних засобів, та є підставою для задачі на склад запчастин, що залишилися в результаті їх списання, а також матеріалів, металобрухту тощо.

В актах на списання наводяться дані, які характеризують об'єкти основних засобів: рік виготовлення або будівництва об'єкта, дата його надходження на підприємство і початок експлуатації, первісна (переоцінена) вартість об'єкта, сума нарахованого зносу, передбачений і фактичний строк корисного використання, проведені ремонти, причини вибуття тощо.

У разі списання основних засобів, які вибувають в результаті аварії або стихійного лиха, до акта додається копія акта аварії і зазначаються обставини стихійного лиха.

Регістри аналітичного обліку основних засобів, що вибули, додаються до документів, якими оформлені факти вибуття основних засобів.

Складені комісією акти на списання основних засобів відображаються в бухгалтерському обліку після їх затвердження (погодження) посадовою особою (керівним органом), уповноваженою, згідно з законодавством (статутом підприємства), приймати рішення щодо розпорядження (відчуження, ліквідації) об'єктів основних засобів.

Витрати по списанню, а також вартість матеріальних цінностей, які були отримані внаслідок зносу та розбирання будинків, споруд, демонтажу обладнання і т. п. відображають в акті в розділі «Розрахунок результатів списання об'єктів».

Регістри аналітичного обліку основних засобів, що вибули, додаються до документів, якими оформлені факти вибуття основних засобів [4].

Відповідно до п. 34 П(С)БО 7 «Основні засоби» фінансовий результат від вибуття об'єктів основних засобів визначається вирахуванням з доходу від вибуття основних засобів їхньої залишкової вартості, непрямих податків і витрат, пов'язаних з вибуттям основних засобів.

Отже, можна зазначити, що основні засоби надають багатоплановий і різнобічний вплив на рівень рентабельності і фінансові результати діяльності підприємств. Тому правильне ведення бухгалтерського обліку основних засобів дуже важливо на сучасному етапі розвитку діяльності підприємств [5].

Література:

1. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92. / Мінфін України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ Міністерства фінансів України від 03.09.2003р. №561. / Мінфін України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1023.1226.0>
3. Про затвердження типових форм первинного обліку / Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995р. №352. / Міністерство статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovozakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitan-kpr/nakazi/61770.html>
4. Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів / Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.1998р. №1706. / Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-98-%D0%BF>
5. Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Економічний енциклопедичний словник./ С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна. – Л.: Світ, 2012. – том №2. – с. 450

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ**РОМЕНЬСКА А. Ю.***Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка***Науковий керівник – к.е.н., доцент****Гацько А. Ф.**

Загальновідомо, що матеріальні ресурси є складовою частиною оборотних активів (зокрема, запасів) підприємства. Тому перш ніж дати визначення терміну матеріальні ресурси та систематизувати їх класифікацію, доцільно розглянути поняття активів та запасів підприємства.

До матеріальних ресурсів, окрім основних засобів і виробничих запасів, необхідно віднести енергію (електричну, теплову) та воду, які теж є ресурсами, але не перебувають у запасах.

Поняття «матеріальні ресурси» можна розглядати у двох аспектах:

У вузькому розумінні матеріальні ресурси - це предмети праці (продукція обробної

промисловості), з яких виготовляють готову продукцію.

У широкому значенні матеріальні ресурси - це запаси, які зберігають для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Класифікація матеріальних ресурсів на промисловому підприємстві може здійснюватися за такими критеріями: за способом використання та призначенням, за роллю у виробничому процесі, за місцезнаходженням, за технічними ознаками.

За способом використання матеріальні ресурси поділяються на дві групи:

- матеріальні ресурси, які повністю споживаються у одному виробничому циклі або при використанні для адміністративних потреб (виробничі запаси);

- матеріальні ресурси, що сприяють виготовленню продукції. До таких матеріальні ресурси, зокрема, належать малоцінні та швидкозношувані предмети

За роллю у виробничому процесі матеріальні ресурси поділяються на первинні (ті, що використовуються у виробничому процесі вперше) та вторинні (ті, що утворюються як відходи в результаті виготовлення певного виду готової продукції і можуть бути основою чи допоміжним ресурсом для іншої продукції).

Окрім цього матеріальні ресурси за вказаною класифікаційною ознакою можна поділити на основні та допоміжні

Важливою умовою правильної організації аналітичної інформації про використання матеріальних ресурсів є здійснення їх класифікації за технічними ознаками, тобто поділ на однорідні групи та підгрупи за видами, сортами, марками, типами, розмірами тощо

Успішне функціонування виробництва можливе тільки при своєчасному та якісному забезпеченні підприємств та їх об'єднань сировиною, матеріалами, паливом, напівфабрикатами, інструментом, запасними частинами іншими матеріальними ресурсами та ефективному їх використанні.

Комплексне і раціональне використання матеріальних ресурсів, застосування дешевих і сучасних матеріалів - одна з найважливіших передумов збільшення випуску продукції і поліпшення економічних показників роботи підприємства.

Для аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів існує певна система техніко-економічних показників. Ці показники є диференційованими залежно від особливостей виробництва та окремих видів предметів праці.

У загальному випадку всі ці показники